Rok 30 Poznań, niedziela 14 stycznia 1912. Nr. 10.

WIELKOPOLANIN

„WIELKOPOLANIN“ wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. — Przedpłata na pocztach: kwartalnie 1,25 mk., z odnoszeniem do domu 1,62 mk. — Inseraty od wiersza drobnego 25 fen. — Rękopisów się nie zwraca.

Z dodatkiem niedzielnym „Ognisko Domowe“.

Przedpłata w Poznaniu: kwartalnie 1,20 mk., z odnoszeniem do domu 1,45 mk., miesięcznie 40 fen., z odnoszeniem 50 fen. Ekspedycja ulica Posadowskiego 39. Telefonu nr. 1013. — Redakcja ulica Dolna Wałowa 1. Telefonu nr. 1142.

Wybory.

W kośmińsko-krotoszyńskiem doszło niestety do secesji. Dr. Chłapowski otrzymał 5500 głosów, Lipski 3300. Wybór ściślejszy pomiędzy dr. Chłapowskim a Niemcem.

Takie to są skutki wykluczania ludu ze sal wiecowych i sztuczne formowanie większości. Secesja w krotoszyńsko - kośmińskiem jest owocem posiewu narodowo - demokratycznej roboty. Ostatnia secesja poznańska musiała oddziałać zgubnie i dalsze skutki okażą się później. W pewnej miejscowości doszło do bójki. Są to pożałowania godne objawy. Obszerniejsze uwagi podamy w następnym numerze. My w każdym razie potępiamy secesję.

Jeszcze nie można się zupełnie zorjentować w nowem położeniu, stworzonem przez ostatnie wybory do parlamentu, ponieważ nie znamy jeszcze ogólnego wyniku. Sądząc jednak po przyroście głosów socjalistycznych w Poznaniu partja wyszła z zapasów zwycięsko.

Nam ani w Poznaniu ani w powiatach nie ubyło głosów, **Nowickiego** obraliśmy w pierwszym pochodzie, tegośmy się spodziewali, lecz stały przyrost głosów socjalistycznych budzi zastanowienie.

Socjaliści nie zrażają się żadnem niepowodzeniem, lecz stale pracują nad rozszerzaniem swych bałamutnych idei, z drugiej strony i my im ułatwiamy robotę, podkreślając co raz więcej różnice klasowe i stanowe.

Socjalizm pracuje nad pogłębianiem tych różnic, zatem nie powinniśmy im ułatwiać roboty idąc w tym kierunku.

Tyle na razie.

Sprawa jest tak ważną, że jeszcze obszerniej i częściej o niej pisać będziemy.

W Poznaniu i obydwóch powiatach otrzymał **St. Nowicki 20029** gł. Martell (niem.) 13611, Matuszewski (socj.) 3574 gł. Nowicki wybrany. (Miasto Poznań dało na Nowickiego 11344 gł., powiat poznański wschodni 3559, zachodni 5126).

Bolechowo. Na Nowickiego oddano 93 głosy, na Niemca 7. Głosowali wszyscy. Zwożono kaleków i starców.

Promnice. Na Nowickiego padło 30 głosów, na Niemca 47. Tak licznie w tej okolicy nigdy nie głosowano.

W okr. Inowrocławskim przeszedł mec. **W. Trąmpczyński** z Poznania 14035 głosami.

W okręgu Szamotulsko-Międzychodzkim otrzymał p. hr. **Mielżyński** 5360 gł., Hasa (kons.) 4195. Wybrany p. hr. Mielżyński.

W Wschowsko - Leszczyńskim: Poniklewski 2787, Löhning (wolny) 6116, hr. Oppersdorf (centr.) 3086, Grunowski (socj.) 345 Będą ściślejsze wybory pomiędzy Löningiem a hr. Oppersdorfem.

W Berlinie wybrano 5 socjalistów. W okręgu I przyjdzie do ściślejszych wyborów pomiędzy socjalistą a wolnomyślnym.

W Poczdamie zwyciężył socjalista.

W Glatz Habelschwerdt wybrany centrowiec Sperlich.

Dotąd znane są rezultaty 383 okręgów. Wybrano: konserwatystów 26, z partji rzeszy 5 z zjedn. ekonom 2, centrowców 77, **Polaków 13,** narodowo-liberałów 4, związku rolników 1, socjalistów 63, Alzatczyków 2, alzack. centrowca 1, postępowca lotaryńsk. 1, Duńczyka 1, z związku chłopsk. 1 — Do ściślejszych wyborów przychodzi **9 Polaków,** 30 centrowców, 121 socjalistów, 39 konserwatystów, 63 narodowo-liberałów, partji ludowej postęp. 52, Welfów 6 Innych mniejszych partji nie wymieniamy.

Agitacja Rosji w Galicji.

W sprawie tej podaje „Głos Narodu“ następne ciekawe dane:

Nasz współpracownik zwrócił się do jednego z wybitnych polskich polityków znającego dobrze stosunki w Galicji z prośbą o wyjaśnienie, czy i o ile prawdziwemi są pogłoski o agitacji prowadzonej przez rząd rosyjski w Galicji.

Wiadomości otrzymane są wprost sensacyjne. Powaga jednak informatora potwierdza ich prawdziwość.

— Czy panu jest znanym fakt, iż Rosja prowadzi energiczną agitację ze swoją korzyść w Galicji?

— W ostatnich miesiącach miałem sam sposobność o tem się przekonać — Agitacja ta, która we wschodniej Galicji ujawniła się przez masowe przechodzenie na prawosławie, nie tam jednak ma swe główne centra. Najwydatniej prowadzona jest ona na pograniczu t. zw. części ruskiej Galicji t. j. w okręgach nowosądeckim, grybowskim, gorlickim i krośnieńskim. Robi ona wrażenie, jak gdyby Rosji zależało na tem, aby na pograniczu polsko ruskiem uzyskać jak najsilniejsze oparcie. Tem także tłumaczy się fakt, iż wojskowi szpiedzy rosyjscy, których bandy w ostatnich miesiącach wyłapano w Krakowie i Lwowie, tu na teren obrali głównie za miejsce swych operacji i skrzętnie zbierali wszelkie wiadomości wojskowe, dotyczące pasa środkowo galicyjskiego aż po Przemyśl, mniej uwagi zwracając na Galicję wschodnią i na okolice fortecy krakowskiej.

— Czy pan przypuszcza, iż jest możliwą wojna między Rosją i Austrją?

— Przypuszczenie to jest dzisiaj bardziej niż prawdopodobne. Potwierdza to wiele faktów, między innymi i ten bardzo ważny, że giełda berlińska liczy się bardzo poważnie z możliwością zawikłań wojennych właśnie na terenie galicyjskim.

Przytoczę na dowód jeden fakt bardzo charakterystyczny, a wiele mówiący. — We wschodniej Galicji w ostatnich czasach w pewnej miejscowości były do sprzedania znaczne obszary lasów. O kupno to, w którem interesowaną była jedna z poważnych instytucji krajowych, kompetowało dwóch wielkich finansistów berlińskich, którzy byli żydami.

Kiedy finansiści ci jednak przybyli na miejsce i rozpatrzyli się w sytuacji, przyszli do przekonania, że eksploatacja lasów potrwa sześć lat i że będą musieli zabudować się tu na ten czas. Wtedy odstąpili od kupna mimo bardzo korzystnych warunków i wyraźnie oświadczyli, iż czynią to dla tego, że giełda berlińska liczy się z ewentualnością wojny z Rosją i wielkich niepokojów we wschodniej części Galicji. — Nie wiedzą zaś, czy potem będzie można żydom na wsi się osiedlać i prowadzić interesy. Nie mogą więc ryzykować i na sześć lat się wiązać.

Fakt ten wymownie świadczy o nastroju, jaki w pewnych sferach panuje, a którego odgłosy od kilku dni znajdujemy w prasie codziennej naszej i wiedeńskiej.

— A jak wobec tego zachowują się Rusini?

— Wobec różnorodności prądów i opinji wśród nich rzecz jest trudną do osądzenia. W każdym razie nie my — Polacy — będziemy uważani przez nich za przyjaciół. — Wpływy Wiednia i Petersburga ścierają się wśród nich już od dawna. Obok nich zaś występuje silny wpływ pruski, który nie pragnie bynajmniej naszego z nimi zbliżenia.

Aresztowany sztandar Matki Boskiej Częstochowskiej.

Nie pierwszy to wypadek, że policja pruska zatrzymuje orszak pogrzebowy i zabiera chorągwie i sztandar Towarzystwa polskiego do urzędu policyjnego. O takim „kwiatku kultury pruskiej“ donoszą świeżo „Wiarusowi Polskiemu“ z Gelsenkirchen-Bulmke

Dnia 4 t. m. odbył się tam pogrzeb członka „Sokoła“ w Bulmke, śp. Zygmańskiego, którego w noc noworoczną zastrzelono. W drodze na cmentarz zatrzymało 5 policjantów na czele z komisarzem policyjnym pochód żałobny, z chorągwi zdarto szarfy koloru czerwonego, żółtym sznurkiem obszyte i tak chorągwi jak i chorągiew zabrano na policją. Tu poddano chorągiew ścisłej rewizji i stwierdzono, że po jednej stronie mieści się, o zgrozo! wizerunek Matki Boskiej Częstochowskiej, bardzo niebezpieczny dla całości państwa niemieckiego, a po stronie drugiej sokół, godło polskich Towarzystw gimnastycznych. Policja w Bulmke z sokoła zrobiła białego orła polskiego. Po rewizji sztandar oddano i chorągwi puszczono. Zakazano również Towarzystwu pochodów pogrzebowych, z udziałem niebezpiecznego sztandaru. Na cmentarzu „porządku“ pilnowało kilku urzędników policyjnych, których ksiądz grzecznie wyprosił.

Postępek ten policji oburzył wszystkich biorących udział w pogrzebie. Zarząd „Sokoła“ w Bulmke wniósł już zażalenie do odnośnej władzy.

Z londyńskiego Ghetta.

W jednym z najwstrętniejszych szynków londyńskiej dzielnicy żydowskiej dokonano w tych dniach morderstwa, którego ofiarą padł właściciel szynku. Samuel Millstein i jego żona, oboje rodem ze Stryja w Galicji.

Millsteinowie przywędrowali do stolicy Anglji przed kilku laty i osiedliwszy się w dzielnicy, zamieszkanej przeważnie przez żydów rosyjskich i galicyjskich, otworzyli tam szynk i szulernię, umieszczoną w zakątku sutereny.

Szulernia ta przynosiła Millsteinom doskonałe zyski, dzięki czemu, uzbierawszy już znaczną kwotę, wkrótce mieli powrócić do Galicji. Nieoględne jednak wywnętrzenie się z zamiaru przed ogrywanymi gośćmi pozbawiło ich życia. Oboje padli ofiarą zamachu rabunkowego, dokonanego z wtorku na środę zeszłego tygodnia.

Wskutek alarmu sąsiadów, którzy dosłyszeli w nocy jęki, dobywające się z zamkniętego już lokalu Millsteinów, sprowadzono policję, która wyważyła drzwi do szynkowni. W alkowie, służącej za sypialnię, znaleziono małżonków, pokłótych razami sztyletu i wydających już ostatnie tchnienia. Pomimo pomocy lekarskiej, Millsteinowie wkrótce potem zmarli.

Śledztwo, przeprowadzone na miejscu wypadku, wykazało jedyny szczegół, że morderca miał nieproporcjonalnie wielkie nogi, na które — jak się wyraził jeden z detektywów — w całej Anglji nie możnaby było dostać gotowych butów. Szczegół ten posłużył do wykrycia zbrodniarza. Podejrzenie skierowało się przedewszystkiem przeciw członkom szajki, która uprawiała grę hazardową w szynkownianej piwnicy. Natychmiast uwięziono kilku i na podstawie ich zeznań natrafiono na sprawcę mordu. Pierwszy rzut oka na jego nogi wskazał w nim winowajcę. Jest to 28 letni Meyer Abramowicz, domokrążca, rodem także z Galicji. Przyprowadzony do policji, przyznał się szybko do zbrodni. Od mordercy odebrano skradzione w szynku pieniądze, poczem odprowadzono go do więzienia. Zapytywany o powód, który skłonił go do morderstwa, odpowiedział w żargonie, jedynym języku, którym włada, że Millsteinowie okradli go podczas gry, zemścił się więc na nich.

Zbrodnia ta nie pozostała w prasie angielskiej bez echa. Dzienniki londyńskie domagają się wobec niej od władz londyńskich energicznej akcji przeciw pokątnie uprawianej grze hazardowej w tajemniczych szynkowniach Londynu, a z drugiej strony wydania wyjątkowych przepisów przeciw emigrantom żydowskim, przybywającym tłumnie nad Tamizę.

Żniwo śmierci w Polsce w r. 1911.

Ostatnie lata przerzedziły silnie szeregi znakomitych ludzi w naszym narodzie. Wymierają szybko literaci i politycy, ludzie pióra i czynu dla narodu wielce zasłużeni, znikają z repertuaru pracy i walki narodowej nazwiska najgłośniejsze i najszanowniejsze. Dość wymienić nazwiska: Wyspiańskiego, Konopnickiej, Orzeszkowej, Faleńskiego, a z polityków: Dunajewskiego, hr. Potockiego, K. Badeniego, X. Wawrzyniaka, dyr. Więckowskiego i wielu, wielu innych.

Również w roku 1911 ubyło sporo ludzi z pierwszego szeregu w narodzie. Straciły wybitnych przedstawicieli wszystkie stany, śmierć odwiedzała wszystkie tereny pracy publicznej.

Kościół i społeczeństwo poniosły straty głównie przez śmierć wybitnych przedstawicieli episkopatu. Zmarł X. kardynał Puzyna, reformator życia religijnego dyecezji krakowskiej, żytomierską (wołyńską) stolicę osierociła śmierć X. biskupa Karola Niedziałkowskiego, wybitnego pisarza i publicysty.

Ze zmarłych polityków pierwsze wspomnienie należy się interesującej postaci X. Stanisława Stojałowskiego.

— Zgasł stary Filip Zaleski, syn namiestnika Galicji i ojciec ministra, a sam w swoim czasie namiestnik, potem minister, a potem prezes Koła polskiego. Poznańskie straciło Józefa Kościelskiego, polityka wielkich zasług i X. Ludwika Jażdżewskiego prezesa Koła Polskiego w Berlinie. I jeszcze jeden kierujący polityk polski ustąpił na zawsze z areny: Józef Montwiłł, prezes Koła posłów Polskich z Litwy i Rusi. W Krakowie zmarł sympatyczny poseł Ignacy Petelenz.

Literatura polska utraciła wielu zasłużonych pracowników. Na chorobę piersiową zmarł zdala od kraju poeta, filozof i umysł niepospolity, Stanisław Brzozowski, złożono na wieczny odpoczynek zwłoki krytyka literackiego Adolfa Strzeleckiego, poety E. Bogdanowicza (Bożydar) i dramatopisarza Wacława Karczewskiego, pisarza ludo-

za bezcen! za bezcen!

Ponieważ mój lokal handlowy jest z pocz. marca wynajęty

sprzedaję wszelkie towary, jak materjały na suknie, wełniane i jedwabie, bieliznę stołową i pościelową, firanki, dywany, chodniki itd.

po każdej możliwej cenie

Również zaznaczam, że skład mój jest jeszcze w rozmaite towary obficie zaopatrzony

Carl Hoffmeyer Poznań

Stary Rynek nr. 73|74.

Właściciel: **T. HOFFMEYER.**

za bezcen! za bezcen!

Kram kolonialny i delikatesów

zpomieszk., śpichrzem jest od 1 maja br. do wydzierż w małem mieście w rynku nr 66 nadaj się też dla piekarza W tymże domu jest także kram rzeźnicki z pomieszk. rzeźalnią i stajnią od 1 maja do wydzierż. na 3 lub 6 lat. Termin licytacji odbędzie się w poniedziałek 15 stycznia w moim lokalu o g 11 przed poł. Zgł. przyj

Jan Imbierowicz posiedziciel **w Schwarzenau**

w rynku nr. 66 Kr Witkowo Bzk Bromberg, stacja kol Schwarzenau.

Gościniec

pierwszorzędny na wielkiej 2 000 dusz licz. wsi, zbioru dzien przeciętnie pod gwar. 100 mk. Istnieje w jednych rękach 30 lat, do tego 24 mg ogr. ziemi. Poczta, szkoła, 3 cegielnie w miejscu, do kościoła i koleji 10 min., wieś czysto polska, tylko Polak będzie uwzgl., wszelkie ryzyko wyklucz. Wpł 27—30 000 mk., sprzedaję z pow. choroby Spieszne zgłoszenia li tylko osobiste przyjmuje

Jan Janka, Chrzan, stacja koleji Żerkow.

Generalny skład masowego artykułu konsumcyjnego

w każdem gospodarstwie domowem codziennie używanego, który pomimo bezkonkurencyjnej taniości przynosi

zysku około 100%

i śpiewająco łatwo sprzedajoy ma być w tutejszej miejscowości lub ewent. na większy obwód dzielnej a wypłacalnej osobie lub firmie oddany. Tylko prawdziwi, którym można udzielić kredytu reflektanci niechaj raczą łaskawe swe oferty wraz referencjami nadesłać p d H F 61, Annoncen-Expedition S Lö w, Berlin, Kochstrasse 72.

Towarzystwo robotników polskich w Swarzędzu urządza **w niedzielę, 14 bm.** o godz. 8 wiecz. na sali p Marw

przedstawienie amatorskie.

Odegranem będzie: I Majster i czeladnik, komedja w 2 aktach przez Korzeniowskiego. II Posag w kominie, komedja w 2 aktach przez Józefa Górskiego, muzyka Adama Wrońskiego. Czysty dochód przezn. na budowę Domu Katolick w Swarzędzu. Życzliwy h towarzystwu i tow. sąsiednie prosi o liczny udział **Zarząd.**

Oszczędna pani domu używa tylko

MAGGI 'ego przyprawy. Niedoścignionej w sile korzeni i aromacie!

Uprzejmie poleca

A. Rypiński, Poznań, ul. Wodna 8.

Komu pożądana pożyczka

amortyzacyjna po dogodnym procencie na 53 i pół lat, niech się zgłosi.

W. St. Lipiński & Comp.

Posen St. Martinstr. 38. Poznań.

Wyśmienitą kawę i wyborowe ciasta

również **jak najlepsze napoje** poleca

T. Młotowski, Cukiernia

WILDA, ul. Następcy tronu 32.

Połyskującą bieliznę

osięga się przez moje niezrównane magle wszelkiego rodzaju ręczne i pędzone siłą, rozmaitej wielkości najnowszej konstrukcji 2 letnia gwarancja, bardzo lekko i bez łoskotu chodzące. (Spłata ratami)

Patenty i D. R. G. M.

Seiler'a fabryka maszyn **w Lignicy (Liegnitz) 49.**

Dyplomowana najwyższemi odznaczeniami domowe magle rozm., rodzaju. Zastępca **St. Kaiser, Poznań,** plac Bernardyński 3 pt. Fabryka i składy: plac Bernardyński 5 róg Wielkich nr. Garbar 1.

Kamienica

z warszt. do każdego przedsięb. blizko Poznania jest zaraz na sprzedaż. Wpł. potrz ok. 3 000 mk. Zgłoszenia przyjmuje 172

A. Marcinkowski, Poznań, ulica Następcy tronu 76.

2 uczni

synów uczciwych rodziców przyjmie zaraz

T. Stanlewski, Swarzędz skład tow. kol. drog i destyl.

Nowość! Nowość!

Ślizgawka sztuczna.

Przy bramie dembińskiej dwie minuty od przystanku kolei elektrycznej

Sprzedamy

zaraz przy dogodnych warunkach wpłaty lub pomijamy się:

1) **Gospodarstwo** 79 mrg. **na Dąbrowskich olędrach** (Eichenstein) pow. Śrem z bardzo dobrą glebą, pięknem zabudowaniem oraz kompl. dobrym żywym i martwem inwentarzem. Wpłaty potrzeba 9000 mk.

2) **Gospodarstwo** 53 mg. **w Mszczyczynie** pow. Śrem z pszenną ziemią, pięknemi łąkami i zabudowaniem oraz kompl. żywym i martwym inwentarzem przy wpłacie 9000 m.

3) **Gospodarstwo** w 48mrg. **Małachowie** pow. Śrem z pszenną ziemią, dobrymi budynkami i komplet żywym i martwym inwentarzem przy wpłacie 8000 mk.

4) **Obsada** **w Pyszący** 3 km. od Śremu z dobr. budynkami i 2¼ mrg. dobrej ogrodowej ziemi, wpłaty 1000 mk. w miejscowości wielka cegielnia.

5) **Kamienica** **w Śremie** w dobrym położeniu z 2 składami i oberżą z zajazdem i kilku lokatarami przy wpłacie 10 000 mk.

6) **Dom** z jedyną a dobrze prosperującą olejnią **w Śremie** i kilku lokatorami do sprzedania przy wpłacie 2000 mk. lub fachowcowi do wydzierżawienia. Szkoły są w każdej podanej miejscowości.

Pośredniczemy

w zaciąganiu pieniędzy amortyzujących się, przy niskiej prowizji.

Przyjmujemy

depozyta począwszy od 1,00 mk. płacąc do 5 od sta podług ugody.

Bank Parcelacyjny

e. G. m. b. H.

Śrem—Schrimm. Telefon 36.

Jedyna parowa warzelnia smalcu

M. Jezierski, Poznań,

ul. Południowa 4 (Südstr. 4) (3941

poleca rozmaite gatunki smalcu i tłuszczy także słoniny.

Proszę zażądać najnowszego cennika.

Starszego pomocnika i dekoratora

do składu **artykułów męzkich** poszuk. zaraz lub od 1. 3. br.

W. HAHN Poznań Rynek 58.

Cierpiącym na przepuklinę

Największe ułatwienie pod gwarancją zupełnego wstrzymania na stręcza moja od roku **1894** świetnie się nosząca we dnie i w nocy przepaska przepuklinowa **„Extrabequem“** bez sprężyny. Własny fabrykat. Liczne poświadczenia! Przepaski brzuszne i od wypadku, gorsety od prostego trzymania się (Gerodehalter). pończochy gumowe. Zamówienia podług miary i wzorów przyjmujemy **w Poznaniu 21 stycznia od godz. 11—2 w hotelu centralnym przy Starym Rynku.**

Specjal. band. L. Bogisch Stuttgart, Schwabstr. 38a

Zaraz potrzebny na gospodarstwo nasze 105 mórg. energiczny

człowiek.

Warunki podług umowy.

W. St. Lipiński & Comp.

Posen St. Martinstr. 38. Poznań.

Telefon 1821.

Dom. Skórzewo poczta Posen O 1., stacja kol. **Dombrówka** poszukuje **zaraz** starszego, samotnego i sumiennego **człowieka** z dobremi poleceniami (dawn. ogrodowy nie wykluczony). Również przyjmie od 1-go kwietnia b r kilka **rodzin z zaciężnikami.** Szkoła i kościół w miejscu.

Panna przyst., wykszt. lat 24 z majątkiem 5 000 mk. i całkow. wyprawą pragnie wyjść

za mąż

najchętniej za drogerzystę Łask. of. z załącz fotografji proszę przesłać do eksp Wielk. pod nr. 185

Poszukuję **dzierżawy** albo **kupna** dobrego

gościńca

na wsi, lub też dobrej **destylacji** połączonej z **handl. kol.** w mniejszem mieście

Stanisław Dahlke, Stempuchowo i. Posen.

Z pow. innego przedsiębiorstwa jest dotychczasowy 1744

interes kolonial.

połącz z składem tapet w bardzo dobrem położ. (w rynku tuż przy kościele katolick.) od 1-go kwietnia br do nadal do wydzierż.

Stanisław Węglewski, Pniewy (Pinne i Pos)

Do wydzierżawienia

4 Gospodarstwa

po 41, 63, 67 i 86 mórg pszennej i żytniej ziemi Dzierżawa roczna z morgi po 8 i 9 marek.

A. Barylski, Żnin, Banhofstrasse 23.

Poszukuje kupna

folwarku

800 do 1000 mg. w Księstwie, najchętniej w okolicy Poznania Zgłoszenia przyjmuje ekspedycja Wielkopolanina pod nr 189.

Dom

w powiatowem mieście blisko rynku, **z dwoma składami** przynoszący 1100 mk. dzierżawy jest przy wpłacie do 7 tysięcy mk. na sprzedaż. Zgł przyjmuje eksped. Wielkopol. pod nr 151.

Dom

masyw, z ogrod. oraz piekarnią w większej wsi, jest zaraz lub później z wolnej ręki do sprzed. Egzystencja zapewn. Zgł przyjm.

J. Radojewski w Poniecu (Punitz).

Ślizgawka w Solaczu

w niedzielę koncert.

Tanie czeskie pierze

1 funt dartego 1 mk. przed. półbiałe 1 mk. 30. 1 funt biał. kwapu skuban. 1 mk. 70 i 1 mk. 90. 1 funt śnieżno białego najdelikat. dartego 2 mk. 70 i 3 mk. 40. Przes. wolna od cła za zaliczką od 10 funt. franko. Wymiana dozwolona za niestós. pieniądze z powrotem. Cennik darmo.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 848. (Czechy, Böhmen.)

Liegnitz.

Szkoła szoferska Silesia

Wrocław Breslau Herdainstr. 98

kształci najsumienniej na **kierowników samochodów.** Wstęp każdego czasu. Prospekt gratis. Telefon 7263.

Dom. Piewiska pod Poznaniem poszukuje od 1 4 1912

kowala-maszynisty,

trzeźwego, obeznanego dokładnie z robotami kowalskiemi, maszyną parową, wszelkiemi maszynami gospodarczemi, mogący się wykazać dobremi świadectwami.

Młodzi ludzie

od 14—35 lat, którzy chcą się w krótkim czasie wyuczyć za

lokaji, służących i kelnerów,

niechaj się zaraz zgłoszą

Ch. Piórkowska,

Wrocław — Breslau II Lehmgrubenstrasse 31.

Wstęp każdego dnia prospekt darmo.

Diener- und Kellner-Ausbildungs-Institut.

Dom. Grembanin p. **Kępno** (Kempen i P) poszukuje od 1-go kwietnia zdatnego

kowala,

umiejącego także prowadzić maszynę paro- z **czeladnikiem** i **uczniem** na wysokie zasługi i deputat

Poszukuję zaraz do mego handlu kolonialnego, emalji i żelaza **młodszego** 175

pomocnika

biegłego ekspedjenta, oraz

2 uczni

synów uczciwych rodziców

M. Sowińska — Kępno,

(Kempen i. Pos.) — telefon 49.

2 uczni

chcących się wyuczyć dokładnie kowalstwa przyjmie zaraz 193

W. Barotoszewski,

Kiączyn p. Kaźmierz

Ucznia

syna z porządnej familji pod korzystnemi warunkami przyjmie zaraz lub od Wielkanocy 191

J. Matuszewski, Jarocin

egz. mistrz piekarski

Poszukuję zaraz 190

uczennicę

córkę uczciwych rodziców.

G. Ritter Nast.

Beychler

ul. Wodna 27 skład mąki.

Stelmach

żon. w młodszym wieku, który zna swój zawód dobrze, szuka **posady** od 1. 4 12 na większe **domolum.** Zgłosz przyjm. eksped Wielkopol. pod nr. 173.

Dzielni

tokarze w żelazie i ślusarze maszynowi

znajdą stałe zatrudnienie przy **wysokiej** płacy resp **akord.**

Philipp Hannach

fabryka pomp **Leszno** Lissa i. P.

KAWALER licz 25 l. z pow. braku znajomości pań szuka na tej drodze

żony

Panny lub młode wdówki, mają ochotę wyjść za mąż posiad. interes. lub kilka tys mk. na objęcie interesu od 1 kwietnia br, niechaj raczą łask swe of. wraz z fotografią nadesłać pod **S. S. P. 15 Hauptpostl. Posen.**

KAWALER, 1, 26 posiad., kilka tys. mk. życzy sobie

stósownej partji

Panny lub młodej wdowy z posagu kilku tys. mk., która by po ślubie zechciała wyjechać za granicę. Łaskawe of wraz z fotogr. upr. się przesłać pod lit **Z. 4. W. Hauptpostl. Posen.**

Założ. 1895.

Dlaczego

nie kupujecie Państwo nasz niem. **szampan** wprost z fabryki? Daleko więcej można oszczędzić jak owo wysokie cło wynosi. Niedościgniony jest nasz Cabinet Gold á 2 50 mk. (wyjątkowo cena) wyłącznie ekst. 2 butelki na probę franko zaliczk. 8 mk. — Zażądać cennika od Sectkellereien

G. Kupferberg & Co.

Hochheim a. M i. Berlin NW 87.

Żądajcie

Cenniki darmo i franko.

Na zegarki, budziki i łańcuszki, broszki, pierścionki, kolczyki, krzyżyki, medaliki, breloki, bransoletki, korale, lornetki, termometry, brzytwy, noże, maszynki do spuszczania włosów, nożyczki, pistolety, rewolwery, stemple, drukarnie, portmonetki, kufry, fajki, cygarniczki, gramofony, płyty polskie, harmoniki, flety, klarnety, skrzypce, bębny, tamboriny, książki do nabożeństwa i powieści., perfumy, garderobę męzką, obuwie, szelki, rękawiczki, damskie bluzki, suknie, chustki, fartuchy itd. Adres:

Hieronim Tilgner, Berlin Pankstr. 49

Kostjumy

na bale maskowe wypożycza po umiarkowanych cenach

H Pawlikowska,

ulica Bateiska 15 I. pię.

Nakładem i drukiem Ks. Dr. Chodyńskiego w Poznaniu. Redaktor odpowiedzialny Franciszek Laurentowski w Poznaniu.

(Dodatek)

M. SCHNEIDER

Poznań, ul. Berlińska 19

Moja tegoroczna

Wyprzedaż inwenturowa

rozpoczyna się **w poniedziałek, d. 15 stycznia** i kończy się **w środę, d. 24 stycznia** wiecz. o godz. 8

Tylko za gotówkę! **Żadnej wymiany!** **Żadnych przesyłek do wyboru!**

Konfekcja damska

Bluzki wełn. rozm. kol. do 10,50 wart. teraz 2.95
Bluzki tiulowe i jedw. wartości do 38.00 teraz 11,25 3.95
Bluzki barch. dawniej 1,35 teraz 95 f.
Bluzki barch. wart. do 4.75 teraz 2,75 1.95
Czysto wełniane sukienne bluzki dawniej 5,75 teraz 3.95
Czysto wełniane bluzki wartości do 9,50 teraz 3.95
Szlafroczki dawniej do 5,75 teraz 2.95
Szlafroczki dawniej do 7,75 teraz 3.95
Szlafroczki dawniej do 13,50 teraz 5.95
Spódnice kostj. czysto wełn. w. do 10,50 t. 2.95
Spódnice kostj. czysto wełn. w. do 22,50 t. 5.50
Spódnice kostj. czysto wełn. w. do 29,50 t. 7.75
Ang. paletoty wart. do 18,75 teraz 3.95
Ang. paletoty w. do 35.00 teraz 16.50

Suknie balowe wełn. krem. kol. w. do 45,00 ter. 9.75
Suknie balowe wełn. kr. kol. w. do 65,00 t. 16.50
Suknie promenad. w. do 58,00 teraz 9.75
Suknie promenad. wart do 65.00 t. 19.50
Suknie promenad. wart do 76.00 t. 22.50
Suknie promenad. wart. do 125,00 t. 49.50
Kostjumy wartości do 18,75 teraz 3.95
Kostjumy wartości do 48,00 teraz 9.95
Kostjumy wartości do 68,00 teraz 13.50
Spódnice kostj. ang i granat. w. do 4,50 t. 1.95
Spódnice kostj. ang i granat. w. do 8,50 t. 2.95
Spódnice kostj. ang. i granat. w. do 16,50 t. 3.95
Czarne Żakiety i paletoty w. d. 24,50 ter 8,75 i 3.95
Damskie Golf jaczki w. d. 21.00 ter. 8,25 i 6.50

Konfekcja dla dzieci

Sukienki marynarskie wart. do 21 50 teraz 9,75 i 7.75
Sukienki wełniane wartość do 22 00 mk. teraz 9.75 i 6.75
Creme wełniane kitelki wartość do 6 25 teraz 2.50
Creme wełniane sukienki wartość do 10.75 teraz 4 75 i 3.95
Białe haftowane sukienki w wszystkich wielkościach wartości do 8,75 teraz 5.95 3.95 1.95

Sukienki latowe wart. do 21.50 teraz 7,25 i 4.65
Jaczki i paletociki wart. do 10.50 teraz 3.95, 2.95 i 1.95
Płaszczyki z Mat. lod. niedźw. wart 15.00 teraz 3 95 i 1.95
Golf jaczki wart. go 10.75 teraz 6 75 i 3.95

Fartuchy

Wielka partja domowych fartuchów bez lacka I-a gatunek nadzwyczajna szerok. teraz 95 1.25 1.85
Wielka partja fartuchów princes i bluzk. z dobr prawdz. w praniu materj ter. 98 1.25 1.75
Wielka partja reform fartuchów I-a materjały ładnie przybrane teraz 1.25 1.45 1.75
Wielka partja tendelków białych z haftem i kol. obszyte teraz 35 55 95 f.
Wielka partja tendelków białych z szelkami i haft. przybrane teraz 75 98 1.45
Wielka partja hengierków dla dzieci z dobrych materj. ładnie przybrane w 6-ciu wielkościach sztuka 95 f.

Tureckie **bluzk. i princes fartuszki** do wyszukania **1.95** sztuka 2.45 i

Tureckie **hengle-ki dla dziewczynek** w 6-ciu wielk. oraz partja druk. fartuszk. dla chłopc bez wyjątku **75** f.

Wielka partja **tendelków, reform, miderkowych i princes fartuszków** przy dekoracji cośk lwiek przykurzonych, teraz za połowę ceny

Firany — Dywany

Angielskie tiulowe **artystyczne firanki** Wart. do 6 50 8.75 10.50 14.00 teraz 4.75 6.75 8.50 10.75
Angielskie tiulowe tasiemkami naszywane **story** Wart, do 3.00 4 75 6 75 10 50 teraz 1.95 2.95 4.75 7.25
Angielskie tiulowe tasiemkami przybrane **kołdry na łóżka** Wart. do 3 75 6 75 10 25 13.50 teraz 2.85 5.50 8.85 10.75

Dekoracje do okien płócienne welwetowe i sukienne z aplikacjami haftow. Wart. do 5.00 7.50 12 00 15 00 teraz 3.25 5.25 8.75 12.25

Obrusy

Fant. wyrób wart. do 3.25 teraz 2.35 — w modne ty oraz wart. do 4.75 teraz 3.90 — czerw. kwiatinne desenie wart. do 6.50 teraz 5.25
Moherowy plusz dawniej 10.75 haftowane lub wycisk. teraz 8.25

Pokrycia na szeslongi

Fantazyjny wyrób wart. do 6.25 ter. 4.95
Perskie wzory wart do 19 75 teraz 15.25 i 10.50
Pluszowe w guście kilimek teraz 29.00, 24.00 i 16.00

Wielka partja **materj. Moquette** do pokryw. mebli w modn deseniach ca. 180 cm. szer. **25%** niżej dla wn. reg. ceny

Niemieckie dywany Axminster pluszowe — 150|200 cm. teraz 5.25 7.50; 16'|250cm. teraz 12.00 21.00; 200|300 cm. teraz 17.00 24.00; teraz 9.75 22.50 32.50

Dywaniki przed łóżka wart. do 1 50 teraz 95 f. — wart. do 2.50 teraz 1.85 — wart. do 3.25 teraz 2.75

Skóry Angora cokolwiek przybrudzone. w różnych kolorach, Wart. do 12,00, teraz **7.50**

Pojedyńcze okno do 50% firanki, story i portjery. niżej regul. ceny

W moim oddziale strojów będą wszelkie pozostałe zapasy ubieranych i nieubieranych **kapeluszy damskich i dla dzieci** po niezwykłej taniej cenie zostaną wyprzedane.

Trykotaże.

Wielka partja męskich koszul Normal teraz 1.25 1.65 2.25
Wielka partja męskich kalesonów Normal teraz 1.25 1.55 1.95
Wielka partja damskich koszul Normal teraz 1.65 1.25 2.95
Wielka partja damskich kaftaników Normal teraz 85 fn. 1.35 1.65
Wielka partja damskich majtek Reform otwartych i zapinanych teraz 2.35 2.95
Wielka partja czysto wełn. ochraniaczy gorsetów igliczk. teraz 1.25 1.50 1.25
Wielka partja podstaniczków trykotowych dla pań, rozmaite kolory bez wyjątku sztuka 1.10
Wielka partja trykotów pod spód dla dzieci z staniczkiem teraz 98 f. 1.25 1.55 1.90

Koszule damsk. i męsk. z podszewką za bezcen wielk 4 1.95 wielk. 5 2.45

Damsk. i męsk. majtki z podszewką za bezcen teraz 1.75 i 2.25

Bielizna

Koszule damskie z obfitą wypustką Madeira na ramion. zapin. teraz 2.25 1.75 1.25
Koszule damskie fason. teraz 2.15 1.95 1.75
Koszule damskie nocne z haftem i wycięciem teraz 4.25 3.75 2.95
Damskie majtki krótkie z haft. teraz 2.25 1.65 1.25
Damskie kaftaniki nocne, dzierżgane i z haft. teraz 1.85 1.45 1.15

Wielka partja **poszczególnych sztuk z bielizny** pomiędzy temi garnitury, koszule nocne, majtki peniury, koszule bal. itd. **teraz prawie za połowę ceny.**

Damskie spódniczki Ia barchan pik. dzierżg. ter szt. 2.45 1.85 1.35
Damskie halki z szerokim wolantem teraz 4.85 3.75 2.75
Damskie podstaniczki z haft i wstąż. naciąg teraz 1.45 1.25 85
Damskie kombinacje bogato przybz. t. 16.50 12.75 9.75
Męzkie nocne koszule teraz 5.25 4.25 3.75

Wyprzedaż inwenturowa

Bielizna stołowa i kuchen.

Ręczniki Gerstenkorn ze szlakiem pół tuzina 95 fen., sztk. **18** fen.
Ręczniki Gerstenkorn ze szlakiem, bardzo trwałe sztuka **28** fen
Ręczniki Gerstenkorn ze szlakiem, nadzwyczaj szerokie i długie, sztk. **35** fen.
Białe ręczniki drellchowe trwały gatunek sztuka **33** fen.
Białe ręczniki drelchowe około 48×110 cm, pół tuzina **2.45**
Białe ręczniki Jaquard obrąbione i z tasiemką pół tuzina **3.75**

Wielka partja pojedyńczych **ręczników** sztuka **22** fen. **38** fen. **45** fen.

Około 600 ścierek w kratkę około 38×38 cm. sztuka **8** fen.
Ścierki popielate w kratkę, płócienne pół tuzina **95** fen.
Ścierki biało-czerwone w kratkę, 45×45 cm. pół tuzina **88** fen.

Około 25 tuzinów **ścierek** czysto płócien. 60×80 cm., pół tuzina **1.90**

Obrusy adamaszkowe 110×125 cm., szt. **1.25**
Obrusy adamaszkowe 130×130 cm., szt., **1.95**
Obrusy płócienne 120×125 cm., szt. **1.85**
Obrusy czysto-płócienne 112×112 cm., szt. **1.95**
Obrusy czysto-płócienne 130×135 cm., szt. **3.45**
Obrusy artystyczne 130×130 cm., szt. **3.75**
Obrusy artystyczne 130×160 cm., szt. **3.95**

Wielka partja **serwet** pół i czysto-płóciennych. **znacznie zniżone**

Maglowniki szaro białe w paski, z brzegiem, 95 i **68** fen,
Obrusy do kawy 130×135 cm., szt. **1.65**
Obrusy do kawy kol. w kratkę, szt. 1,85 mrk. i **95** fen.

Wielka partja **nakryć do kawy i do herbaty** z serwetkami, teraz **2.65** **3.90** **5.90**

Przez dekorację trochę zakurzone
bielizna pościelowa i stołowa
szczególniej tanio!

Płócienne i bawełn'ane towary.

Hemdentuch gruba nitka teraz mtr **23**
Linon 80 cm szeroki teraz metr **38**
Linon 130 cm. szeroki teraz metr **78**
Dolas na prześcieradła teraz metr **58**
Adamaszek na pościel szer. na pod. t. m **78**
Adamaszek pośc. szerokość pierzyny t. metr **1.30**
Walis szerok. na poduszki teraz metr **58**
Walis szerokość na pierzyny teraz metr **1.00**

Hemdentuch 10 metrów kupon teraz **2.90**
Linon 10 metrów kupon teraz **4.25**
Renforce 10 metrów kupon teraz **5.25**

Chustki

Batyst z kolor. brzegiem dla pań pół tuz. 85 f. szt. **15**
Batyst z kol. brzeg. dla panów pół tuz. 1.10 szt. **20**
Batyst biały sztuka **12**
Batyst biały dla pań pół tuz. **95**
Biały batyst z kolorowym brzegiem i obdzierżgane pół tuz. **1.45**
Batyst. chustki dla panów kolor. pół t. **1.45**

Damskie chustki haftowane Serja I **95** Serja II **78** Serja III **58**

Bezpłatny przyjazd
do Poznania.

Podczas mej **wyprzedaży** od 15 do 24 stycznia zwracam bilet III klasy

przy zakupnie za gotówkę

Mk. 20.00	w obrębie	**20**	**klm.**
„ 30.00	„	30	„
„ 50.00	„	50	„
„ 75.00	„	75	„
„ 100.00	„	100	„
„ 200.00	„	200	„

Bilety oryginalne muszą być przedł. przy kasie do odstępl. i do wypłaty. **Tylko przy okazaniu biletu podróż się zwraca.**

W myśl przepisów kolejowych bilety zwrotne mogą być zaraz przy rozpoczęciu podróży zakupione.

Materjały na suknie — jedwabie

Materjał na suknię domową podw szerok. mtr. 85, 65, **42**
Czysto wełn. Szewiot podwójnie szerokie mtr. 1.10 mk i **85**
Czysto wełn. Serga podwójnie szer. teraz metr **1.45**
Materjały na bluzki dawniej do 1,25 teraz metr **72**
Materjały na bluzki dawniej do 2 50 mk. teraz metr 1,45 i **1.25**
Flanelki na bluzki doskonały gatunek teraz metr **95**

Wielka partja **jednokol. materj. na sukoie** 110—120 cm szerok. dawn. do 4.50 ter. mtr. **2.25**

3 serje materj. kostjumowych ca. 130 ctmr. szer.
dawniej do 2.50 3.25 4.00
teraz metr **1.65** **1.95** **2.45**

Aksamit na suknie i bluzki wart. do 1.00 mk, teraz mtr 58 i **36**
Bawełniany materjał tenisowy zwykle 68 f teraz metr **45**
Barchan na spódnice zwykle do 1.00 mk. teraz metr 70 i **52**
Bawełniana flanela na koszule zwykle 48 teraz metr **32**
Czysto wełn. mousselin zwykle 1.25 teraz metr **58**
Bawełniany mousseline zwykle do 70 teraz metr **24**
Foulardines z połyskiem jedwabiu zwykle 60 fen. teraz metr **38**
Zefir na bluzki i suknie zwykle 65 fen. teraz metr **38**
Biały batyst w prążki, zwykle 65 fen. teraz metr **42**

Partja **voalu do prania** że ze szlakiem wart. do 1.95 na suknie balowe, ściśle modne, takteraz metr 1 45 i **1.25**

Jedwab taftowy w wielu kolorach teraz metr **1.45**
Jedwab gloria 120 cm. szeroki jeden kol. i mieniący teraz metr **2.40**
Jedwab taftowy czarny, czysty jedwab, ter. metr **1.10**
Merveilleux czarny, trwały materjał teraz metr **1.55**
Jedwab Japon i na bluzki wielki wybór metr **95**
Jedwab na bluzki w paski i w kratkę wartość do 2.75 teraz 1,95, 1.65, **1.25**

Pógotowe suknie i bluzki w wielu wykonaniach z **25** procent nadzwyczajnego rabatu.

Na wszystkie pozostałe
resztki
w materjałach na suknie, materjałach do prania, jedwabie, barchany, powleczenia, materj. na fartuchy, podszewki, tow. białe, wsypy, ręczniki, ceraty, firanki, chodniki
udzielam
20-50% rabatu

Rękawiczki

Damskie rękawiczki trykotowe każda para **28** f.
Damskie rękawiczki z podszewką każda para **48** f.
Damskie rękawiczki tryk. z podsz. sk. wart. 1,25 para **78** f.
Damskie rękawiczki igliczk. ter. para 68, 58 i **48** f.
Rękawiczki balowe teraz para 68, 48, 38 i **28** f.
Rękawiczki balowe jedwabne teraz para 1,10 i **95** f.
Rękawiczki glacé z podszewką teraz para **95** f.

Pończochy

Damskie pończochy czysto wełniane teraz para **95** f.
Damskie pończochy czysto wełniane teraz para **1.45**
Damskie pończochy cz igr. a jour w. do 1,25 ter. para **68** f.
Damskie pończochy I-a Flor teraz para **85** f.
Damskie pończochy czysto jedwabne teraz para **95** f.
Pończochy dziecięce rozm. wielkości teraz para **25** f.
Pończochy dla dzieci czysto wełn. ter. para 85, 75 **55** f.

Konf. towary białe

Zabociki tiul., batyst i gipiurowe wart do 1,10 ter. 28 i **18** f.
Zaboty w rozm. wykonaniu wart. do 3.00 teraz 95, 58 i **48** f.
Kokardy Aeroplan i Propeller 68, 58, 48 i **38** f.
Kokardy Aeroplan wart. do 2,95 teraz 1,45 i **1.10**
Zaboty tiulowe i batystowe wart. do 2,45 teraz 95, 75 i **38** f.
Antoinette Fichus wart do 3,50 teraz 1,95, 1,65 i **1.10**
Kołnierzyki damsk. i dla dzieci w. do 1,95 ter. 95, 68 i **48** f.

Towary krótkie

Obszywki do bielizny wart. do 8 f. ter. 10 mtr. 35, 25 **20** f.
Obszywki do bielizny wart do 25 ter 5 mtr. 40 i **35** f.
Fiszbinki do kołnierzyk. 12 tuz. 60 fen. tuz. **6** f.
Tasiemka kiprow. czarna i biała teraz 3 szt. **10** f.
Sznurowadła do trzew. 100 cm długie teraz 6 par **10** f.
Śpilki do loków przypinania lakier. t. 5 paczek **10** f.
Śpilki do włosów lakier teraz 6 paczek **5** f.

Towary krótkie

Igły do szycia Adler teraz listek **1** f.
Koronne nici czarne i białe rolka 40 mtr. ter. **10** f.
Taśma do staników sztuczka 65 f. metr **5** f.
Moherowa borta plusz. zwykle 10 f. teraz metr **5** f.
Fiszbinki w staniki teraz tuzin **5** f.
Spilki do kapeluszy wart. do 1.10 ter. szt 45, 20 i **12** f.
Strzały do włosów wart. do 45 f. ter. szt. 10 i **5** f.

Guma ryszkowa na podwiązki wart. do 35 f. teraz metr **15**
Trykoty dla paziów wartość do 50 fen. teraz sztuka **8**
Grzebienie boczne we włosy wartość do 65 f. teraz para **30**
Garnitury we włosy 3 części wartość do 1.10 teraz **65**
Torebki damskie sztuka 5.95, 2.95, 2.45 i **1.95**
Wolanty do halek wartość do 3.25 teraz 1.65, 1.25, **95**

Dla zamiejscowych
zamówienia od 20 mk.
franko.

M. SCHNEIDER

POZNAŃ
Berlińska 19